

*Тигач Г.
аспірант,
Західноукраїнський національний університет*

БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах глобальної цифрової трансформації блокчейн-технології вийшли за межі фінансового сектору та набувають дедалі ширшого застосування у бізнес-середовищі. Здатність забезпечити прозорість, незмінність і децентралізований контроль над даними відкриває принципово нові можливості для підвищення конкурентоспроможності підприємств у різних галузях. Актуальність теми зумовлена тим, що вітчизняні підприємства лише починають усвідомлювати стратегічний потенціал блокчейну як інструменту операційної та ринкової переваги, тоді як провідні світові компанії вже активно інтегрують цю технологію у свої бізнес-моделі [1].

Блокчейн являє собою розподілений реєстр транзакцій, що зберігається одночасно на безлічі вузлів мережі й захищений криптографічними методами. Ключовими властивостями технології є децентралізація, незмінність записів, прозорість для учасників мережі та автоматизація виконання умов угод через смарт-контракти. Саме ці характеристики визначають конкурентні переваги, які блокчейн здатен забезпечити підприємству: зниження транзакційних витрат, скорочення часу на верифікацію контрагентів, підвищення довіри з боку партнерів і споживачів, а також мінімізацію ризиків шахрайства та фальсифікацій [2].

Конкурентоспроможність підприємства формується через сукупність чинників, серед яких технологічна складова відіграє дедалі вагомішу роль. Оновлення техніко-технологічної бази є об'єктивною передумовою інноваційного розвитку та адаптації до ринкових змін, а блокчейн постає

одним із найбільш перспективних напрямів такого оновлення [4]. Впровадження технології дозволяє підприємству виокремитися серед конкурентів за рахунок вищої надійності, ефективнішого управління ланцюгами постачання та формування стійкої репутації на ринку.

Особливого значення набуває взаємозв'язок між блокчейн-технологіями та брендингом підприємства. Цифровий бренд у сучасних умовах будується на довірі та верифікованій інформації, тоді як блокчейн забезпечує технологічну основу для підтвердження автентичності продукції, сертифікатів якості та ділової репутації [5]. Підприємства, які інтегрують блокчейн у комунікаційну стратегію, отримують додатковий інструмент диференціації та зміцнення позицій бренду на цільових ринках.

Науково-технічна творчість як рушій інноваційної діяльності підприємства знаходить у блокчейні новий вимір: технологія відкриває можливості для захисту інтелектуальної власності, токенизації результатів інноваційної діяльності та прозорого розподілу винагороди між учасниками творчого процесу [6]. Це суттєво підвищує привабливість підприємства для висококваліфікованих фахівців та інноваційних партнерів, що своєю чергою посилює довгострокові конкурентні позиції.

Практичне застосування блокчейну охоплює управління ланцюгами постачання, електронні закупівлі, верифікацію документів, управління правами інтелектуальної власності, фінансові розрахунки та системи лояльності споживачів. Досвід провідних компаній засвідчує, що найбільший економічний ефект досягається при комплексному впровадженні технології, а не при її фрагментарному використанні в окремих операціях [3]. Ключовою умовою успіху є відповідна підготовка персоналу та готовність управлінської команди до реінжинірингу бізнес-процесів.

Проведений аналіз засвідчує, що блокчейн-технології є дієвим інструментом підвищення конкурентоспроможності підприємств за умови

їх системної інтеграції у стратегію розвитку. Технологія забезпечує конкурентні переваги одночасно на операційному рівні — через скорочення витрат і підвищення ефективності — та на стратегічному рівні — через зміцнення довіри, захист репутації та стимулювання інновацій. Перспективами подальших досліджень є розробка галузевих моделей впровадження блокчейну для українських підприємств та оцінювання економічного ефекту від його застосування у вітчизняних реаліях.

Список використаних джерел

1. Tapscott D., Tapscott A. Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin Is Changing Money, Business, and the World. New York: Portfolio/Penguin, 2016. 368 p.
2. Swan M. Blockchain: Blueprint for a New Economy. Sebastopol: O'Reilly Media, 2015. 152 p.
3. Савченко М.В., Ткачук В.О. Блокчейн як інструмент цифрової трансформації підприємств. Економіка та суспільство. 2022. № 38. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-47>.
4. Колесніков А.П., Петрик С.І. Об'єктивні передумови та напрямки оновлення техніко-технологічної бази підприємств. Сталий розвиток економіки. 2011. № 1. С. 150–153.
5. Колесніков А.П., Шульгат Н.І. Основні засади, механізми та можливості розвитку брендингу в Україні. Сталий розвиток економіки. 2011. № 2. С. 37–40.
6. Харів П.С., Колесніков А.П. Науково-технічна творчість як інструмент підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2006. № 5. С. 91–96.